

MCD-1 kazettás floppy

A 3,5"-es méretű hajlékonylemez rendszer elődjét – 3 hüvelykes kivitelben – Jánosi Marcell dolgozta ki a Budapesti Rádiótechnikai Gyárban 1973-ban.

A lemez és a hozzá tartozó BRG MCD-1 típusjelű meghajtó 1974-ben hazai szabadalmi oltalmat kapott. A szocialista vállalat-felfogás, a kellő gyártási szándék miatt elveszett az oltalom. Az itt látható modell igazolja a találmány életrevalóságát és az alkotó szellemi nagyságát.

A szabadalom alapján szabályos harc alakult ki a hasznosítás, a gyártásba vétel, a nemzetközi együttműködés létrehozására. A BRG azonban nem látott fantáziát benne. Noha több világcég vezetője is érdeklődött a fejlesztés iránt – a Commodore legendás alapítója, Jack Tramiel Magyarországra is eljött tárgyalni, a BRG vezetői nem ismerték fel a találmány jelentőségét, inkább a buboréktár fejlesztését szorgalmazták – mint tudjuk sikertelenül. A vezérigazgatónak két kifogása volt: az egyik, hogy nem kompatibilis az adathordozó-kazetta, a másik, hogy a buborékmemória megöli a mozgó elemes tárolókat.

A nemzetközi érdeklődés – Triumph, Sony, Commodore, Shugart – és együttműködési ajánlat elutasítása általános gyakorlat volt a szocialista világban. A kazettás floppy esetében – nemzetközi szabadalom hiányában – a konkurencia-harcot végül a Sony nyerte meg, a többiek “követő” gyártók lettek. Így lett a PC-k éveken keresztül legfőbb külső adathordozója a Jánosi-féle 3"-os MCD-ből kialakult 3,5"-os kazettás floppy.

Az MCD 1 floppy újdonsága a szilárd tok és a mindössze 3" átmérőjű központosított lemez volt, ami téglalap alakú tokba szerelve kényelmesen elfért egy mellényzsebben; meghajtója pedig körülbelül tízed akkora volt, mint a korabeli nagy floppyké, azonos tárolási kapacitás mellett! Gáncsokodások és a támogatás hiánya miatt a magyar minifloppy csak technikatörténeti kuriózum maradt. Mindössze néhány ezer példány készült belőle az 1980-as évek elején, noha bemutatták a nyugati sajtóban is, és minimális darabszámban a ZX Spectrumhoz illesztett változata is piacra került. “Klónjai” és továbbfejlesztett változatai azonban az egész világon elterjedtek: a 3", majd 3,5" átmérőjű kazettás minifloppyk az ezredfordulóig minden PC-használó táskájában ott lapultak. Ebből azonban hazánk már nem tudott profitálni.

“A magyar alkotóknak jó a szakmai iskolájuk, meg van az eszük, hogy “first mover” termékeket kitaláljanak, használjuk tehát ki öröklött jó tulajdonságainkat. Abban is reménykedem, hogy a körülöttünk lévő közeg hasznunkra változik. Ha lassan is, de egyszer csak a kockázati tőke is elérhető lesz.” – mondta a feltaláló az NJSZT VI. kongresszusán 1995-ben.